

6:10-18 Return of the Aron (continued)

1. Talmud, Avodah Zarah 24b

"וישרנה הפרות בדרך על דרך בית שמש וגו'" מאי 'וישרנה'? א"ר יוחנן משום ר"מ שאמרו שירה. ורב זוטרא בר טוביה אמר רב שישירו פניהם כנגד ארון ואמרו שירה.

ומאי שירה אמרו?

- א"ר יוחנן משום ר"מ אז ישיר משה ובני ישראל.
- ור' יוחנן דידיה אמר ואמרתם ביום ההוא הודו לד' קראו בשמו [וגו'].
- ור"ש בן לקיש אמר מזמורא יתמא מזמור שירו לד' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו.
- ר' אלעזר אמר ד' מלך ירגזו עמים.
- ר' שמואל בר נחמני אמר ד' מלך גאות לבש.
- ר' יצחק נפחא אמר רוני רוני השיטה, התנופפי ברוב הדרך, המחושקת בריקמי זהב, המהוללה בדביר ארמון, ומפוארה בעדי עדיים.

"And the cows *yisharnah* on the road, on the road to Beit Shemesh" – What is *yisharnah*? Rabbi Yochanan cited Rabbi Meir: They sang *shirah*. Rav Zutra bar Tuviah cited Rav: They turned their faces straight opposite the Aron, and sang *shirah*.

And what *shirah* did they sing?

- Rabbi Yochanan cited Rabbi Meir: "Then Moshe and the Children of Israel sang."
- Rabbi Yochanan said himself: "And you shall say on that day: Thank Gd, call in His Name [declare among the nations His deeds]." (Isaiah 12:4)
- Reish Lakish said: They sang the orphan psalm, "A song. Sing to Gd a new song, for He has performed wonders; His right, His holy arm, has saved for him." (Tehillim 98)
- Rabbi Elazar said: "Gd is king; let the nations tremble [the One who dwells with the Keruvim makes the earth shake]." (Tehillim 99)
- Rabbi Shemuel bar Nachmeni said: "Gd is king, clothed in might." (Tehillim 93)
- Rabbi Yitzchak Nafcha said: "Sing, sing, the acacia! Be elevated along the long road! The one wrapped in gold embroidery, exalted because of the *dver* [Torah] in the palace, splendid in the crown of crowns!"

2. Maharal, Chiddushei Aggadot to Avodah Zarah 24b

ולא שהיו אומרים שירה בחתוך לשון ודבור, רק הליכתם בדרך הישר כדכתיב וישרנה הוא בעצמו השירה. וחולקים מה מורה השיר הזה, למאן דאמר שהשירה הזאת היא אז ישיר, כי מורה זה שהש"י אשר הוציאם ממצרים אינו עוזב אותם ביד שונאיהם...

Not that they recited a song by forming words and speech, but walking the straight path, as it says, *Vayisharnah*, was itself the song. The sages then debated what this song taught. According to the view that this song is "Then Moshe and the Children of Israel sang," this song taught that Gd, who took them out of Egypt, would not abandon them to their enemies...

3. "And they raised their eyes and saw" Bereishit 18:2, 24:63, 33:1, 33:5, 37:25, 43:29

4. Talmud, Avodah Zarah 24a, with Rashi

מיתבי "ואת הפרות העלו עולה לד!" הוראת שעה היתה. ה"נ מסתברא דאי לא תימא הכי עולה נקבה מי איכא? ...

רש"י: הוראת שעה - מפני נס שנעשה על ידיהן שהביאו הארון מעצמן ואין איש מנהיגם ואת בניהם כלו בבית ולא געו אחרי בניהם אלא הוליכוהו ואמרו שירה כדלקמן.

"And they brought the cows as burnt offerings to Gd"! That was a temporary dispensation. And this makes sense; otherwise, when is there ever a female burnt offering?

Rashi: Because of the miracle performed via the cows, bringing the Aron themselves without a guide, and with their children locked up and yet not going to their children, but rather they brought it and sang, as stated later.

5. Talmud Yerushalmi, Avodah Zarah 2:1, with Pnei Moshe

והא כתיב [שמואל א ו טו] "ואנשי בית שמש העלו עולה ויזבחו זבחים לד' (פרים)!" וכי מסרני פלשתים אנו למידין? פני משה: והקריבו אותן לעיני סרני הפלשתים כדכתיב וחמשה סרני פלשתים ראו וגו' ולמען שמחת הנס עשו כן:

But it says, "And the people of Beit Shemesh brought a burnt offering and slaughtered sacrifices to Gd!" But do we learn from the Philistine leaders?

Pnei Moshe: They brought them before the eyes of the Philistine leaders... for the joy of the miracle.

6. Abarbanel to Shemuel I 6:18

ועם היות שהקוסמים והכהנים לא צוו להביא כי אם ה' עכברי זהב בעד כל ערי ה' סרני הפלשתים, הנה יראה כי עם הארץ לא אבו בזה, ואמרו שכמו שהיה עפל זהב בעד כל אחד מהסרנים, כך ישלחו עכבר זהב בעד כל עיר ועיר וכפר, כי היו יראים מאד מהמכה ועשו זה להנצלם ממנה.

Granted that the sorcerers and priests ordered them to bring only five gold mice for all five Philistine leaders, it appears that the nation did not agree to this, saying that just like there was a gold *ophe* for each of the leaders, so they should send a gold mouse for each town and village. They greatly feared the plague, and did this to save themselves from it.

6:19-7:1 Fallout in Beit Shemesh

7. Ralbag to Shemuel I 7:15, Lesson 30

להודיע בית ישראל אשר בעבורו נתחייבו שיפלו ביד פלשתים וזה כי הפלשתים הכירו בצד מה לד' יתב' מעלתו אמרו "אוי לנו מי יצילנו מיד האלקים האדירים האלה" וכשבא ארון ד' בידם לקחו מוסר תכף ושלחו אותו בכבוד מעליהם. ואולם ישראל היו עובדים הבעלים והעשתרות והמירו כבודם בלא יועיל, ולא לקחו מוסר בכל הרעות שהביא הש"י עליהם על זה...

To inform the House of Israel that because of this they were liable to fall to the Plishtim. The Plishtim had some recognition of Gd's stature, saying, "Who will save us from this great Gd," and when the Aron of Gd came into their hands they immediately learned and sent it away with honours. But Israel served Baal and Astarte, trading their honour for that which cannot help, and did not learn from all of the evils Gd brought upon them for this...

8. Talmud, Sotah 35b

"ויך בעם שבעים איש חמשים אלף איש" - רבי אבהו ורבי אלעזר, חד אמר שבעים איש היו וכל אחד ואחד שקול כחמשים אלף, וחד אמר חמשים אלף היו וכל אחד ואחד שקול כשבעים סנהדרין.

"And He struck the nation, 70 men, 50,000 men." – Rabbi Avahu and Rabbi Elazar: One said 70 men, each the equal of 50,000. The other said 50,000, each the equal of the 70 of the Sanhedrin.

9. Abarbanel to Shemuel I 6

והנכון אצלי שלא מתו באנשי בית שמש כי אם שבעים איש לבד, והיה מיתתם לכל אחת מהסבות הנזכרות, אם שאלו לבד דברו שלא כהוגן נגד הארון, ואם שאלו לבד לא עזבו מלאכתם, ואם שאלו לבד פתחו הארון והכניסו בו ידיהם...

ואמנם החמשים אלף איש שזכר הוא מספר ההרוגים אשר מתו בסכת הארון, אם בערי הפלשתים ואם בבית שמש שהיו כלם חמשים אלף איש, וראה הכתוב להודיע זה כאן לפי שהשלים בזה ספור ענין הפלשתים וביאת הארון והשלים להודיע פלאות הארון וכל המתים שמתו בסכתו...

To me, it appears correct to say that only 70 men died in Beit Shemesh. They each died for one of these reasons: (1) They alone spoke inappropriately regarding the Aron; (2) They alone did not abandon their work; (3) They alone opened the Aron and put their hands in...

In truth, the 50,000 men it mentioned were the number of those killed who died because of the Aron, whether in the Philistine cities, or in Beit Shemesh, a total of 50,000 men. The text said it here because it thereby completed the story of the Philistines and arrival of the Aron, and it completed telling of the wonders of the Aron, and those who died because of it...

10. Malbim to Shemuel I 6:19

כי ראו בארון ד'. ראייה שאחריו ב' מורה על השגתה והפלאה בדבר וההשכלה במהותו, כמו (שמות ב', יא) וירא בסבלותם, ובא לרוב על ענינים הגיונים, ואל אראה ברעתי (במדבר יא, טו), וראה בטוב ירושלים (תהלים קכה, ה), ור"ל שהביטו בו יותר מן הראוי ממיעוט היראה והכבוד.

"For they looked in the Ark of Gd" – 'Seeing' followed by 'in' indicates gazing and seeing clearly, perceiving its essence, like Shemot 2:11, "He saw in their suffering." It generally refers to abstractions, as in "Let me not see in my evil" "And see in the good of Jerusalem." Meaning, they looked more than was appropriate, due to lack of awe and respect.

11. Talmud, Sotah 35a-b

"ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון" - משום דראו, 'ויך'? רבי אבהו ורבי אלעזר: חד אמר קוצרין ומשתחויים היו, וחד אמר מילי נמי אמרו, "מאן אמריך דאימריית, ומאן אתא עלך דאיפייסת?"